

เอกสารประกอบการสอน
รายวิชา เครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม รหัสวิชา 2701-2118
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2545
(ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

โดย
ศุภกาญจน์ เลาทไพศาล
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจงผู้เรียบเรียง

เอกสารประกอบการสอน รายวิชาเครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม รหัสวิชา 2701-2118 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุดศักราช 2545 (ปรับปรุงพ.ศ.2546) ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้เรียบเรียงได้ศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุดศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งสาระการเรียนรู้เป็น 9 หน่วยการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและมีทักษะที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง นอกจากนี้เนื้อหาสาระแล้วยังมีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แบบฝึกหัดทบทวนความรู้ และแบบประเมินตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทบทวนความรู้ ความเข้าใจ โดยเนื้อหา มีดังนี้

หน่วยที่ 1	เรื่อง	เครื่องดื่ม (Beverage)
หน่วยที่ 2	เรื่อง	การผสมเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ
หน่วยที่ 3	เรื่อง	อุปกรณ์ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม
หน่วยที่ 4	เรื่อง	การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
หน่วยที่ 5	เรื่อง	ความรู้เรื่องไวน์
หน่วยที่ 6	เรื่อง	ค็อกเทล (Cocktail)
หน่วยที่ 7	เรื่อง	การบริการเครื่องดื่มและจรรยาบรรณของผู้บริการ
หน่วยที่ 8	เรื่อง	การตกแต่งปากแก้วค็อกเทล
หน่วยที่ 9	เรื่อง	ลีลา แพลร์บาร์เทนเดอร์

ขอขอบคุณท่านอาจารย์ผู้สอน ผู้ประสาทวิชาความรู้ เจ้าของเอกสาร ตำรา หนังสือต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการเรียบเรียงทุกท่าน หากพบข้อผิดพลาด ข้อบกพร่อง ข้าพเจ้าน้อมรับคำแนะนำและข้อเสนอแนะไว้เพื่อนำไปปรับปรุงด้วยความขอบคุณยิ่ง

ศุภกาญจน์ เลหาไพศาล
ครูชำนาญการ

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงผู้เรียบเรียง	ก
สารบัญ	ข
คู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอน	ฅ
คำชี้แจงสำหรับครู	ญ
คำอธิบายรายวิชา	ฎ
โครงการสอน	ฏ
แบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน	ฐ
หน่วยที่ 1 เรื่อง เครื่องดื่ม (Beverage)	1
แบบทดสอบก่อนเรียน	2
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 1	6
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	27
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 1	29
หน่วยที่ 2 เรื่อง การผสมเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ	31
แบบทดสอบก่อนเรียน	32
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 2	35
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	50
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 2.1, และ 2.2	52
หน่วยที่ 3 เรื่อง อุปกรณ์ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม	56
แบบทดสอบก่อนเรียน	57
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 3	59
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	75
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 3.1 3.2 และ 3.3	96

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยที่ 4 เรื่อง การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม	84
แบบทดสอบก่อนเรียน	85
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 4	87
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	98
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 4.1 และ 4.2	100
หน่วยที่ 5 เรื่อง ความรู้เรื่องไวน์	104
แบบทดสอบก่อนเรียน	105
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 5	107
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	129
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 5.1 และ 5.2	131
หน่วยที่ 6 เรื่อง ค็อกเทล (Cocktail)	135
แบบทดสอบก่อนเรียน	136
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 6	139
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	174
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 6.1 ถึง 6.10	176
หน่วยที่ 7 เรื่อง การบริการเครื่องดื่มและจรรยาบรรณของผู้บริการ	196
แบบทดสอบก่อนเรียน	197
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 7	199
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	216
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 7	218
หน่วยที่ 8 เรื่อง การตกแต่งปากแก้วค็อกเทล	220
แบบทดสอบก่อนเรียน	221
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 8	222
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้	239
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 8.1 ถึง 8.11	240

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
หน่วยที่ 9 เรื่อง ลีลา แฟลร์บาร์เทนเดอร์	269
เนื้อหาวิชาหน่วยที่ 9	270
ใบปฏิบัติงานหน่วยที่ 9.1 ถึง 9.10	314
ภาคผนวก	334
เฉลยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน	335
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 1	336
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 2	339
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 3	342
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 4	345
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 5	347
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 6	350
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 7	352
เฉลยแบบทดสอบและแบบฝึกหัดทบทวนความรู้ หน่วยที่ 8	355
เฉลยแบบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน	357

หน่วยที่ 4

การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม

สาระการเรียนรู้

1. การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
  - 1.1 การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มจากผลไม้จำพวก ส้มและมะนาว
  - 1.2 การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มจากผลไม้อื่นๆ
2. การจัดเตรียมสุราเครื่องปรุง เครื่องผสมและอื่นๆ
  - 2.1 การจัดเตรียมสุราและเครื่องดื่ม
  - 2.2 การจัดเตรียมเครื่องผสม
  - 2.3 การจัดเตรียมเครื่องปรุง
  - 2.4 การจัดเตรียมน้ำแข็ง
  - 2.5 การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสิร์ฟ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ ได้
2. ระบุรายละเอียดเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ ได้
3. บอกการจัดเตรียมสุรา เครื่องปรุง เครื่องผสมและอื่น ๆ ได้

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนที่ 4

เรื่อง การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เครื่องประดับส่วนใหญ่ที่ใช้ตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม คือข้อใด
  - ก. มะนาวและส้มน้ำหอมลงในน้ำเกลือ
  - ข. เซอร์รี่ ผลมะกอก ไบมินท์สด เซอเลอร์รี่
  - ค. แต่งกวา และซินนามอน
  - ง. ถูกทุกข้อ

2. ข้อใด กล่าวถึงเครื่องประดับที่ใช้ตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม ไม่ถูกต้อง
  - ก. ไบมินท์สด เป็นผักที่นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
  - ข. มะนาวและส้มน้ำหอมเป็นผลไม้ที่นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
  - ค. กระจ่างเป็นผลไม้ที่นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่มประเภทไวน์
  - ง. มะนาวและส้มน้ำหอม นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่มในรูปหั่นแว่น ผานเป็นชิ้นบาง

3. ผิวมะนาวที่ตัดเป็นเส้นเพื่อปิดให้น้ำมันจากผิวผสมลงบนผิวหน้าของค็อกเทล เรียกว่าอะไร
  - ก. เลมอน วิล
  - ข. เลมอน เวดจ์
  - ค. เลมอน ทวิสท์
  - ง. ออเรนจ์ สไลด์

4. มะนาวใช้ประดับโดยเสียบที่ขอบแก้วเครื่องดื่ม ซึ่งจะมีความหนามากกว่าการสไลด์ เพราะจะต้องเสียบที่ปากแก้วให้อยู่ได้ เรียกว่าอะไร
  - ก. เลมอน วิล
  - ข. เลมอน เวดจ์
  - ค. เลมอน ทวิสท์
  - ง. ออเรนจ์ สไลด์

5. ข้อใด **ไม่ใช่** ผลไม้ที่นำมาใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
- มะกอกและสับปะรด
  - หัวหอมดองในน้ำเกลือ
  - ผลเชอร์รี่ ที่เอาเมล็ดออก
  - กระเทียมโทนที่ดองในน้ำเกลือ
6. ข้อใด กล่าวถึง การจัดเตรียมสุราและเครื่องดื่ม**ไม่ถูกต้อง**
- เตรียมเครื่องดื่มให้เพียงพอในแต่ละวัน
  - สิ่งแรกที่พนักงานผสมเครื่องดื่มจะต้องทำในการจัดเตรียมบาร์
  - เบียร์ควรจัดวางไว้ด้านใน และแชมเปญจัดวางด้านนอก เพื่อสะดวกในการหยิบบริการ
  - รัม จิน วอดก้า เตกี้ล่า และน้ำมะนาว ควรใส่ช่องใส่สุราด้านหน้าเพื่อสะดวกในการหยิบ
7. เหตุใด จึงต้องนำน้ำอัดลมที่เบิกมาไปแช่เย็น
- เพื่อรวมไว้ให้เป็นระเบียบ
  - เพื่อให้ผู้ดื่มดื่มได้อย่างสดชื่น
  - เพื่อรักษาแก๊สที่อัดไว้ในขวด
  - เพื่อสะดวกในการหยิบบริการ
8. ข้อใด กล่าวถึงการจัดเตรียมเครื่องดื่ม **ได้ถูกต้อง**
- วิปครีม (Whipped Cream) ใช้ผสมในเครื่องดื่มประเภทกาแฟ
  - น้ำเชื่อม (Syrup) ใช้ในการผสมเครื่องดื่มแทนน้ำตาล
  - น้ำแร่ नियมแช่เย็น และเสิร์ฟ ทั้งขวด
  - ที่กล่าวมาถูกทุกข้อ
9. เครื่องปรุง (Condiment) ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่มเพื่อให้มีรสเผ็ด คือ เครื่องปรุงชนิดใด
- ทาบัสโก
  - บิตเตอร์
  - เครื่องเทศ
  - วุสเตอร์ซอส
10. เครื่องปรุงที่มีกลิ่นเครื่องเทศใช้ในการผสมเครื่องดื่มคืออกเทลที่ชื่อว่าบลัดดี แมรี คือชนิดใด
- ทาบัสโก
  - บิตเตอร์
  - เครื่องเทศ
  - วุสเตอร์ซอส

เนื้อหา หน่วยที่ 4

การจัดเตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม

สาระสำคัญ

การสร้างสรรคงานเกี่ยวกับการผสมเครื่องดื่ม การตกแต่งแก้วเครื่องดื่มให้สวยงามน่าดื่ม เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งซึ่งช่วยให้การบริการเครื่องดื่มเป็นที่น่าสนใจ การจัดเตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่ง แก้วเครื่องดื่มและการจัดเตรียมสุราเครื่องปรุง เครื่องผสม และอื่น ๆ เป็นสิ่งที่ควรรู้และควรฝึกทักษะ เพิ่มขึ้น

1. การจัดเตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม

เครื่องดื่มที่ใช้ตกแต่งแก้วเครื่องดื่มส่วนใหญ่จะเป็นผลไม้และผักในรูปแบบต่าง ๆ ที่ใช้กัน เป็นมาตรฐาน ได้แก่ มะนาว และส้ม ที่อยู่ในรูปหั่นแว่น ผานเป็นชิ้นบาง ใช้แต่ผิวบิดเป็นเกลียว ผลเชอร์รี่ ผลมะกอก หัวหอมดองในน้ำเกลือ ส่วนที่มีการนำมาใช้บ้างเพื่อความสวยงามและมีรสชาติ ได้แก่ สับปะรดหั่นชิ้นหนา ไบมินท์สด เซอเลอร์ แต่งกวา และซินนามอน

1.1 การจัดเตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มจากผลไม้จำพวกส้ม และมะนาว ส้มและมะนาวสามารถนำมาทำเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1) เลมอน เวดจ์ (Lemon Wedge) ใช้สำหรับประดับ หรือบีบใส่เครื่องดื่มเพื่อให้มีกลิ่นหอม

รูปที่ 4.1 เลมอน เวดจ์ ใช้ประดับเครื่องดื่ม

แหล่งที่มา: <http://www.diamondsdl.co.za/cocktails-hot-drinks.php>

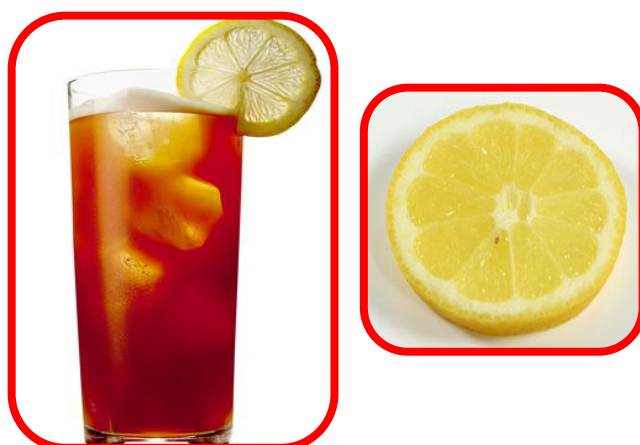
2) เลมอน ทวิสต์ (Lemon Twist) เป็นการใช้เฉพาะผิวของมะนาวที่ตัดเป็นเส้น เพื่อปิดให้น้ำมันจากผิวมะนาวผสมลงบนผิวหน้าของค็อกเทล และใส่ผิวมะนาวลงไปในค็อกเทล นั้นด้วย

รูปที่ 4.2 ลักษณะของ เลมอน ทวิสต์

แหล่งที่มา: <http://www.euvs.org/en/tools/ingredients>

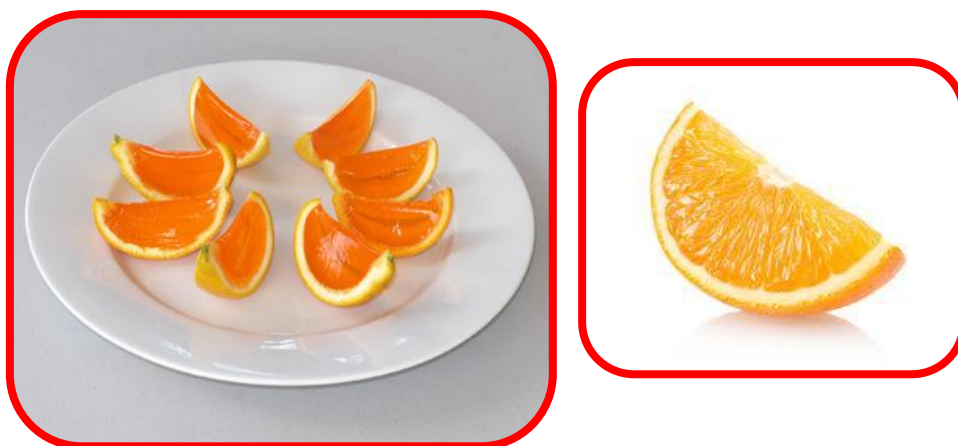
3) เลมอน วีล (Lemon Wheel) มะนาวใช้ประดับโดยเสียบที่ขอบแก้วเครื่องดื่ม ซึ่งจะมีความหนามากกว่าการสไลด์ เพราะจะต้องเสียบที่ปากแก้วให้อยู่ได้

รูปที่ 4.3 เลมอน วีล ใช้เสียบที่ขอบแก้ว

แหล่งที่มา: <http://www.euvs.org/en/tools/ingredients>

4) ออเรนจ์ สไลด์ (Orange Slice) ผานสั้ตามขวางเป็นชั้นให้มีความหนา ประมาณ 1 นิ้ว อาจใช้สั้เพียงอย่างเดียว หรือใช้ประกอบกับสิ่งประดับอย่างอื่นด้วยก็ได้

รูปที่ 4.4 ลักษณะของ ออเรนจ์ สไลด์

แหล่งที่มา: <http://www.euvs.org/en/tools/ingredients>

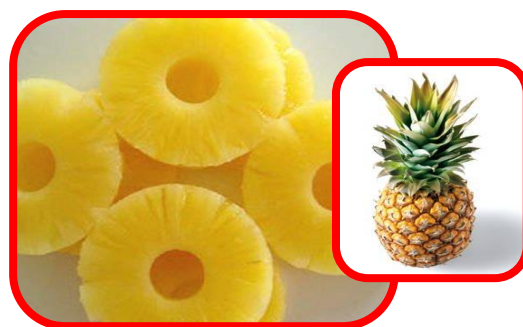
สั้ มะนาวที่จะนำมาทำเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม ควรล้างก่อนที่จะนำไปตัดหั่น ด้วยมีดคม ๆ บนเขียงให้เป็นรูปแบบต่าง ๆ มะนาวควรใช้ที่มีขนาดใหญ่ปานกลาง ผิวหนาพอดิ ไม่บางเกินไป ซึ่งจะร่วงหล่นได้ง่ายเมื่อเสียบบนขอบแก้วและดูไม่สวยงามนัก หลังจากได้จัดเตรียม เครื่องประดับรูปแบบต่าง ๆ แล้ว ควรเก็บใส่กล่องที่มีฝาปิดหรือใส่จานหรือถาดปิดคลุมด้วยผ้าสะอาด ชุบน้ำเก็บไว้ในที่เย็นตลอดเวลา

1.2 การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม จากผลไม้อื่น ๆ

ผลไม้อื่น ๆ ที่นำมาใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม ได้แก่ ผลเชอร์รี่ที่เอาเมล็ดออกแล้ว อาจมีหรือไม่มีก้าน มะกอก หัวหอมดองในน้ำเกลือ (Cocktail Onions) สับปะรดหั่นเป็นชิ้นหนา (Pineapple Chunk) อาจหั่นเองจากสับปะรดสด หรือใช้จากสับปะรดกระป๋อง เครื่องประดับเหล่านี้ จะเก็บใส่จาน หรือถาดเก็บไว้ในที่เย็นตลอดเวลา อาจใส่ไว้ในกล่องเครื่องประดับเก็บในที่เย็น ก่อนจะถึงเวลานำไปใช้หรืออาจคลุมด้วยผ้าที่ใช้ในบาร์เพื่อช่วยรักษาความชื้น ส่วนแตงกวาและ เซเลอรี่จะตัดให้มีขนาดและรูปร่างเรียวยาวเล็กเป็นแท่งเพื่อใส่ในแก้วเครื่องดื่ม เรียกว่า คิวคัมเบอร์สติค (Cucumber Stick) และเซลเลอรี่สติค (Celery Stick) จะเก็บไว้ในที่เย็นและชื้น เพื่อให้มีความกรอบ ยิ่งขึ้นอาจแช่ในน้ำเย็นแล้วเก็บในตู้เย็นจนกว่าจะนำไปใช้

ก. Cocktail Onions (หอมดองในน้ำเกลือ)

ข. Pineapple Chunk (สับปรดหั่น)

ค. Celery Stick (ผักคื่นช่าย)

ง. Cucumber Stick (แตงกวาแท่ง)

รูปที่ 4.5 เครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มจากผลไม้อื่นๆ

แหล่งที่มา: <http://www.inmagine.com/ins055/ins055212-photo>

2. การจัดเตรียมสุราเครื่องปรุง เครื่องผสมและอื่นๆ

2.1 การจัดเตรียมสุราและเครื่องดื่ม

สิ่งแรกที่พนักงานผสมเครื่องดื่มจะต้องทำในการจัดเตรียมบาร์ ก็คือการตรวจสอบ และ เครื่องดื่มประเภทเบียร์ไวน์ที่พร้อมไปจากการใช้แล้วเบิกจากคลังพัสดุมารวมให้เพียงพอกับการใช้งานประจำวัน ขวดเบียร์ ขวดไวน์ขาว และขวดไวน์ที่มีฟอง เช่น แชมเปญ ต้องนำไปแช่ไว้ในตู้เย็น โดยจัดวางไว้ด้านใน และนำขวดเบียร์ ขวดไวน์ที่เหลืออยู่ออกมาไว้ด้านนอก เพื่อให้นำไปใช้ก่อนเหล้าที่อยู่ในช่องใส่สุรา (Speed Rail หรือ Speed Rack) หรือเครื่องดื่มผสมที่ต้องหยิบใช้บ่อยในการผสม เช่น รัม (Rum) จิน (Gin) วอดก้า (Vodka) เทกิล่า (Tequila) และน้ำมะนาวโดยมากจะจัดไว้บริเวณที่ให้พนักงานผสมเครื่องดื่มหยิบได้สะดวกและรวดเร็วต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีปริมาณเต็มทุกขวดและจัดเรียงได้ถูกต้องตามลำดับมาตรฐานที่พนักงานผสมเครื่องดื่มทุกคนจะเข้าใจเหมือนกันและสามารถหยิบมาใช้ได้โดยไม่ต้องดูฉลาก ซึ่งจะทำให้การผสมเครื่องดื่มเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และได้เครื่องดื่มที่มีรสชาติมาตรฐาน

รูปที่ 4.6 Speed Rail ช่องใส่สุราประเภทต่าง ๆ

แหล่งที่มา: <http://www.worldbarsupply.com/inch-speed-rail-p-1462.html>

2.2 การจัดเตรียมเครื่องผสม

เครื่องผสมที่จะต้องตรวจนับ และเบิกมาทดแทนส่วนที่ใช้ไป ได้แก่

1) **น้ำอัดลม (Carbonated Mixes)** ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม ได้แก่ น้ำโซดา (Soda Water) น้ำโทนิค (Tonic Water) น้ำขิง (Ginger Ale) โค้ก (Coke) และเซเว่นอัพ (7 Up) น้ำอัดลมที่เบิกมาต้องนำไปแช่เย็นเพื่อรักษาแก๊สไว้ น้ำอัดลมที่ไม่แช่เย็นจะสูญเสียแก๊สไปอย่างรวดเร็วหลังจากเทใส่แก้ว น้ำอัดลมที่ใช้ในบาร์มีหลายชนิด เช่น ชนิดบรรจุขวด ชนิดโพสต์มิกซ์ (Post mix) และชนิดพรีมิกซ์ (Premix) หากใช้น้ำอัดลมชนิด Post mix และ Premix ต้องตั้งความดันของแก๊สไว้ที่ 60 psi จึงจะทำให้ได้น้ำอัดลมที่มีรสชาติ แต่ถ้าใช้น้ำอัดลมชนิดขวดต้องนำไปแช่เย็นและควรใช้ขวดขนาดเล็กเพราะเมื่อเปิดขวดแล้วจะเก็บแก๊สไว้ไม่ได้นาน

รูปที่ 4.7 Carbonated Mixes ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม

แหล่งที่มา: <http://findnsave.bellinghamherald.com/Products/Brand?brandname=SodaStream>

2) น้ำผลไม้และส่วนผสมที่ใช้น้ำผลไม้เป็นหลัก (Juice-Based Mixes) ที่นิยมใช้ได้แก่ น้ำส้ม น้ำมะเขือเทศ น้ำสับปะรด น้ำเกรฟฟรุต (Grapefruit) น้ำมะนาว และน้ำมะนาวปรุงรส (Sweet-Sour Mixes) น้ำผลไม้เหล่านี้อาจใช้ได้ทั้งในรูปแบบที่บรรจุกระป๋อง น้ำผลไม้เข้มข้นหรือคั้นสด การจัดเตรียมนอกจากจะตรวจปริมาณที่ใช้แล้วต้องตรวจสอบด้วยว่าเสียหรือมีกลิ่นและรสชาติที่ผิดปกติหรือไม่ หากเสื่อมสภาพหรือเสียก็ต้องเตรียมใหม่และเก็บไว้ในตู้เย็นจนกว่าจะใช้เพื่อให้ได้กลิ่นและรสที่ดี ไม่ทำให้น้ำแข็งละลายเร็ว และป้องกันการปนเปื้อนจากเชื้อแบคทีเรีย

รูปที่ 4.8 น้ำผลไม้ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม

แหล่งที่มา: <http://www.harwal.net/category/54/Fruit-Juices-and-Carbonated-Drinks.html>

3) น้ำเชื่อม (Syrup) ใช้ในการผสมเครื่องดื่มแทนน้ำตาล เพราะจะผสมกับเครื่องดื่มได้เร็วกว่าน้ำตาล น้ำเชื่อมธรรมดา (Simple Syrup) เตรียมได้จากการละลายน้ำตาลกับน้ำในปริมาณที่เท่ากัน ต้มให้เดือดเป็นเวลา 1 นาที ทิ้งให้เย็นและเก็บไว้ในขวดที่ควบคุมอุณหภูมิห้อง ปริมาณน้ำเชื่อม ที่ได้ ¼ ออนซ์ = น้ำตาล 1 ช้อนชา

รูปที่ 4.9 Syrup เป็นเครื่องดื่มที่ใช้แทนน้ำตาล

แหล่งที่มา: <http://bangkokdynamics.com/syrup/maple-syrup/turkey-hill-canadian-maple-syrup.html>

นอกจากน้ำเชื่อมธรรมชาติยังมีการใช้น้ำเชื่อมชนิดอื่น เช่น น้ำเชื่อมรสทับทิม (Grenadine) ครีมออฟโคโคนัท (Cream Of Coconut) ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่มพวกทรอปิคอลดริงก์ (Tropical Drink) น้ำเชื่อมรสเสาวรส (Passion Fruit Syrup) และน้ำเชื่อมรสอัลมอนด์ (Orgeat Syrup) น้ำเชื่อมเหล่านี้มักจำหน่ายเป็นขวดหรือกระป๋องสามารถเก็บไว้ที่ควบคุมอุณหภูมิห้องได้

4) นมและครีม (Milk & Cream) นมและไลต์ครีม (Light Cream) ใช้ในการผสมเครื่องดื่มพวกครีมดริงก์ (Cream Drink) ที่ต้องใช้นมและครีมเป็นส่วนผสมในสูตรส่วนวิปครีม (Whipped Cream) ใช้ในเครื่องดื่มพวกกาแฟ ส่วนผสมประเภทนมและครีมต้องเก็บไว้ในตู้เย็น เพราะจะมีกลิ่น รสเปรี้ยว และเน่าเสียได้อย่างรวดเร็วหากเก็บที่ระดับอุณหภูมิห้อง

5) เครื่องดื่มบรรจุขวด (Bottled Drinks) เช่น น้ำแร่ नियมแช่เย็นและเสิร์ฟทั้งขวดโดยเปิดฝาขวดออกและเสิร์ฟพร้อมกับแก้วเปล่า ดังนั้นจึงต้องตรวจสอบขวดน้ำแร่ที่แช่เย็นให้มีเพียงพอกับการใช้ น้ำแร่ที่เย็นจะให้รสชาติที่ดีและไม่ทำให้เครื่องดื่มที่จะผสมเสียรสชาติด้วย

รูปที่ 4.10 ไลต์ครีม และ น้ำแร่ที่ใช้ผสมเครื่องดื่ม

แหล่งที่มา: <http://bangkokdynamics.com/syrup/maple-syrup/turkey-hill-canadian-maple-syrup.html>

2.3 การจัดเตรียมเครื่องปรุง

เครื่องปรุง (Condiment) ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่มเพื่อเพิ่มกลิ่นรสให้เครื่องดื่มหรือทำให้เครื่องดื่มมีกลิ่นรสพิเศษโดยเฉพาะ ได้แก่

1) ทาบัสโก (Tabasco) เป็นซอสที่มีรสเผ็ดของพริกไทย ใช้เพียงไม่กี่หยด เพื่อเพิ่มรสชาติของเครื่องดื่ม

2) บิตเตอร์ (Bitters) ที่ใช้ในบาร์ไม่ใช่เครื่องดื่ม คือไม่สามารถดื่มได้โดยไม่ผสม มีรสหวานเหมือนเหล้าหวาน แต่ไม่มีน้ำตาล ได้จากการกลั่นหรือแช่แอลกอฮอล์กับรากยาที่มีรสขม เครื่องเทศและสารให้กลิ่นรสอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในบาร์ มี 2 ชนิด คือ แองโกสตูรา บิตเตอร์ (Angostura Bitter)

และออเรนจ์ บิตเตอร์ (Orange Bitter) Bitter เป็นเครื่องปรุงที่จะใส่เพียงเล็กน้อย ที่เรียกว่า แดช (Dash) ซึ่งเท่ากับ 1/6 ช้อนชา

3) วุสเตอร์ ซอส (Worcestershire Sauce) เป็นซอสที่มีกลิ่นเครื่องเทศใช้ในการผสมเครื่องดื่มค็อกเทลที่ชื่อว่า บลัดดี แมรี (Bloody Mary)

รูปที่ 4.11 ทาบัสโก บิตเตอร์ และ วุสเตอร์ซอส

แหล่งที่มา: <http://www.gourmetmarketthailand.com/>

4) เกลือ เกลือที่ใช้ในบาร์ มี 2 ชนิด คือเกลือป่นที่ใช้บนโต๊ะอาหาร (Table Salt) และเกลือเม็ดหยาบ (Kosher Salt หรือ Margarita Salt) ที่ใช้ในการตกแต่งริมขอบแก้วของเครื่องดื่มค็อกเทลประเภท Margarita หรือซอลตี ดอกส์ (Salty Dog)

5) น้ำตาล น้ำตาลที่ใช้ในบาร์มีหลายชนิด เช่น น้ำตาลเกรดธรรมดาที่นำมาทำน้ำเชื่อม น้ำตาลเกรดดีเยี่ยม (Bar Sugar) น้ำตาลก้อนที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่มประเภทโอล์ดแฟชั่น (Old-Fashioned) ในรูปแบบดั้งเดิม

6) เครื่องเทศ เครื่องเทศที่ใช้ในบาร์ ได้แก่ ลูกจันทน์ป่น (Nutmeg) อบเชย (Cinnamon) พริกไทย และเซอเลอรี ซอลต์ (Celery Salt)

2.4 การจัดเตรียมน้ำแข็ง

ก่อนเวลาเปิดบาร์เล็กน้อย พนักงานผสมเครื่องดื่มจะต้องจัดเตรียมน้ำแข็งใส่ในถังน้ำแข็งที่ได้ทำความสะอาดแล้วพร้อมกับที่ตักน้ำแข็ง การที่จะทำให้น้ำแข็งในถังยังคงสะอาดมีข้อควรระวังดังนี้

- อย่าใช้มือหยิบหรือจับน้ำแข็ง ควรใช้ที่ตักน้ำแข็ง

- ไม่ใช่แก้วตักน้ำแข็งแทนที่ตักน้ำแข็งเป็นอันตราย แม้จะทำให้เร็วขึ้น แต่จะเป็นอันตรายมาก หากแก้วแตกปะปนอยู่กับน้ำแข็งแล้วไม่สามารถเก็บเศษแก้วออกได้หมด มีเศษแก้วปะปนไปกับ เครื่องดื่มของลูกค้า

- ไม่ใช่เครื่องตีม ขวดไวน์ แก้ว หรือสิ่งของอื่น ๆ ในถ้ำน้ำแข็งเพราะจะทำให้น้ำแข็งสกปรก และมีเชื้อโรค

- ไม่วางถาดเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มบนถ้ำน้ำแข็ง เพราะอาจมีบางสิ่งร่วงลงไป ในน้ำแข็ง

- ไม่นำน้ำแข็งที่ใช้แล้วมาล้างใช้อีกแม้จะเป็นการผสมเครื่องดื่มชนิดเดิมให้กับลูกค้าคนเดิม ก็ต้องใช้แก้วใหม่ และน้ำแข็งใหม่ น้ำแข็งในแก้วเดิมต้องทิ้งไป

- ไม่ใช่ที่ตักน้ำแข็งไปตักสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ น้ำแข็ง และควรวางไว้บนถ้ำน้ำแข็งเท่านั้น

2.5 การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสิร์ฟ

อุปกรณ์ที่จะต้องจัดเตรียมเพื่อใช้ในการเสิร์ฟ ได้แก่ ไม้จิ้มฟัน หลอดดูด กระดาษเช็ดปาก ที่เชียบูหรี ไม้ขีดไฟ ของขบเคี้ยว เช่น มันฝรั่งทอด ถั่วทอด ที่รองแก้ว Bottle & Tin Opener Stirrer Serving Tray Cocktail Napkin และรายการเครื่องดื่มประเภทไวน์ (Wine List) หลังจากที่ได้ จัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ ข้างต้นไว้พร้อมและจัดวางตามตำแหน่งของการใช้แล้วต้องล้างและจัดวาง เครื่องแก้วทำความสะอาดเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม เช่น Jigger Cocktail Shaker Mixing Glass Electric Blender Juice Squeezer Bar Spoon Strainer Ice Scoop ถ้ามี กาแฟไว้บริการก็ต้องเตรียมทำกาแฟด้วย และเมื่อได้จัดเตรียมบาร์เรียบร้อยแล้วที่จะให้บริการ ลูกค้าแล้วพนักงานผสมเครื่องดื่มควรตรวจสอบรายการข้างล่างนี้อีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าทุกอย่าง สมบูรณ์สำหรับการเปิดบริการ

การจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมเครื่องดื่ม บริเวณบาร์นั้น ผู้บริการควรจัดเตรียมการ โดยตรวจสอบจากรายการ เพื่อพร้อมในการบริการ ตามรายการ ดังนี้

รูปที่ 4.12 การตรวจสอบสำหรับการจัดเตรียมบาร์เป็นสิ่งสำคัญในการบริการเครื่องดื่ม

แหล่งที่มา: <http://www.gourmetmarketthailand.com/>

รายการตรวจสอบสำหรับการจัดเตรียมบาร์

รายการตรวจสอบ	ทำแล้ว	กำลังทำ	ยังไม่ทำ
1. เหล้า : ตรวจสอบสต็อกและเบิกมาเติมให้เพียงพอกับการใช้			
2. เครื่องดื่มบรรจุขวด : เบิกมาเติม หมุนเวียนขวดเบียร์ ไวน์ เครื่องผสม และน้ำดื่มบรรจุขวดในตู้แช่และตรวจสอบอุณหภูมิของตู้แช่ (4 องศาเซลเซียส)			
3. เบียร์สด : ตรวจสอบท่อส่งเบียร์ปล่อยฟองที่มากเกินไปทั้ง ตรวจสอบความดัน และอุณหภูมิ (2-3 องศาเซลเซียส)			
4. เครื่องแก้ว : ล้างและจัดวางให้ถูกต้องตามตำแหน่ง			
5. เครื่องมือที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม : ตรวจสอบและจัดวาง Electric Blender Mixing Glass Cocktail Shake Jigger Bar Spoon Strainer Juice Squeezer Bottle & Tin Opener Ice Scoop ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง			
6. น้ำผลไม้และเครื่องผสม : ชิมทดสอบว่าไม่มีกลิ่นรสผิดปกติ เตรียมน้ำผลไม้สด เครื่องผสมแช่ในตู้เย็นเตรียมน้ำเชื่อม			
7. น้ำแข็ง : ตรวจสอบและทำความสะอาดถังน้ำแข็ง เติมน้ำแข็ง			
8. เครื่องประดับ : เตรียมและทำเครื่องประดับ เช่น Lemon Wheel Wedges Twists Cherries Olive Onion Cucumber Stick Celery Stick ไว้ในภาชนะอุปกรณ์สิ่งประดับแช่เย็นหรือใช้ผ้าชุบน้ำคลุมไว้			
9. เครื่องปรุง : จัดวางเกลือ น้ำตาล สำหรับตกแต่งริมขอบแก้ว น้ำตาลที่ใช้ในบาร์ น้ำตาลก้อน พริกไทย Bitters Tabasco Worcestershire Sauce Nutmeg Cinnamon Celery Salt			
10. อุปกรณ์ที่ใช้ในการเสิร์ฟ : จัดวางไม้จิ้มฟัน หลอด Stirrer กระดาษเช็ดปาก Cocktail Napkin ที่รองแก้ว Bottle & Tin Opener ที่เช็บบุหรี่ ไม้ขีดไฟ Serving Tray			
11. กาแฟ : ต้มกาแฟ จัดวางครีมและน้ำตาล			
12. ขอบขบเคี้ยว : จัดวาง			

แหล่งที่มา : นัฐพล กลั่นวารี และอรวิรินทร์ เกาหรัชตน์นันท (2553: 49)

สรุป

การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มมีหลากหลายวิธี เช่น การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มจากผลไม้จำพวกส้มและมะนาว การจัดเตรียมสุราและเครื่องดื่ม การจัดเตรียมเครื่องปรุง ตลอดจนการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการเสิร์ฟ หากพนักงานบริการมีการจัดเตรียมการที่ดีสามารถสร้างความสะดวกและความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. **คู่มือพนักงานภัตตาคาร กองวิชาการ และฝึกอบรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย**. ม.ป.ป.

นัฐพล กลั่นวารี และ อรวินท์ เลาหรัชตน์นัท. **คู่มือผสมเครื่องดื่ม** กรุงเทพมหานคร: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด 2553.

สมสุข ตั้งเจริญ และ อรวินท์ เลาหรัชตน์นัท. **คู่มือบาร์เทนเดอร์** พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: D&S. 2536.

_____. **เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์** ในเอกสารการสอน ชูติวิชา เทคโนโลยีอาหารและเครื่องดื่ม หน่วยที่ 9 นนทบุรี โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช. 2539.

Katsigris, C. **The Bar and Beverage Book : Basics of Profitable Management**. New York: Wiley, 1991.

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนที่ 4

เรื่อง การจัดเตรียมเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. เครื่องประดับส่วนใหญ่ที่ใช้ตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม คือข้อใด
  - ก. มะนาวและส้มน้ำหอมดองในน้ำเกลือ
  - ข. เซอร์รี่ ผลมะกอก ไบมีนส์สด เซอเลอร์รี่
  - ค. แต่งกวา และซินนามอน
  - ง. ถูกทุกข้อ

2. ข้อใด กล่าวถึงเครื่องประดับที่ใช้ตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม ไม่ถูกต้อง
  - ก. ไบมีนส์สด เป็นผักที่นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
  - ข. มะนาวและส้มน้ำหอมเป็นผลไม้ที่นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
  - ค. กระเทียมเป็นผลไม้ที่นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่มประเภทไวน์
  - ง. มะนาวและส้มน้ำหอม นิยมนำมาตกแต่งแก้วเครื่องดื่มในรูปหั่นแว่น ผานเป็นชิ้นบาง

3. ผิวมะนาวที่ตัดเป็นเส้นเพื่อปิดให้น้ำมันจากผิวผสมลงบนผิวหน้าของค็อกเทล เรียกว่าอะไร
  - ก. เลมอน วีล
  - ข. เลมอน เวดจ์
  - ค. เลมอน ทวิสท์
  - ง. ออเรนจ์ สไลด์

4. มะนาวใช้ประดับโดยเสียบที่ขอบแก้วเครื่องดื่ม ซึ่งจะมีความหนามากกว่าการสไลด์ เพราะจะต้องเสียบที่ปากแก้วให้อยู่ได้ เรียกว่าอะไร
  - ก. เลมอน วีล
  - ข. เลมอน เวดจ์
  - ค. เลมอน ทวิสท์
  - ง. ออเรนจ์ สไลด์

5. ข้อใด **ไม่ใช่** ผลไม้ที่นำมาใช้เป็นเครื่องประดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม
- มะกอกและสับปะรด
  - หัวหอมดองในน้ำเกลือ
  - ผลเชอร์รี่ ที่เอาเมล็ดออก
  - กระเทียมโทนที่ดองในน้ำเกลือ
6. ข้อใด กล่าวถึง การจัดเตรียมสุราและเครื่องดื่ม**ไม่ถูกต้อง**
- เตรียมเครื่องดื่มให้เพียงพอในแต่ละวัน
  - สิ่งแรกที่พนักงานผสมเครื่องดื่มจะต้องทำในการจัดเตรียมบาร์
  - เบียร์ควรจัดวางไว้ด้านใน และแชมเปญจัดวางด้านนอก เพื่อสะดวกในการหยิบบริการ
  - รัม จิน วอดก้า เตกี้ล่า และน้ำมะนาว ควรใส่ช่องใส่สุราด้านหน้าเพื่อสะดวกในการหยิบ
7. เหตุใด จึงต้องนำน้ำอัดลมที่เบิกมาไปแช่เย็น
- เพื่อรวมไว้ให้เป็นระเบียบ
  - เพื่อให้ผู้ดื่มดื่มได้อย่างสดชื่น
  - เพื่อรักษาแก๊สที่อัดไว้ในขวด
  - เพื่อสะดวกในการหยิบบริการ
8. ข้อใด กล่าวถึงการจัดเตรียมเครื่องดื่ม **ได้ถูกต้อง**
- วิปครีม (Whipped Cream) ใช้ผสมในเครื่องดื่มประเภทกาแฟ
  - น้ำเชื่อม (Syrup) ใช้ในการผสมเครื่องดื่มแทนน้ำตาล
  - น้ำแร่ नियมแช่เย็น และเสิร์ฟ ทั้งขวด
  - ที่กล่าวมาถูกทุกข้อ
9. เครื่องปรุง (Condiment) ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่มเพื่อให้มีรสเผ็ด คือ เครื่องปรุงชนิดใด
- ทาบัสโก
  - บิตเตอร์
  - เครื่องเทศ
  - วุสเตอร์ซอส
10. เครื่องปรุงที่มีกลิ่นเครื่องเทศใช้ในการผสมเครื่องดื่มคืออกเทลที่ชื่อว่าบลัดดี แมรี คือชนิดใด
- ทาบัสโก
  - บิตเตอร์
  - เครื่องเทศ
  - วุสเตอร์ซอส

ใบปฏิบัติงาน ที่ 4.1

รหัสวิชา 2701-2118	ชื่อวิชา เครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม	สอนครั้งที่ 4
หน่วยที่ 4	ชื่อหน่วย การจัดเตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม	เวลา 3 ชั่วโมง
ชื่อเรื่อง	เครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มประเภทส้มและมะนาว	เวลา 3 ชั่วโมง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มจากผลไม้ประเภทส้มและมะนาวได้

วัสดุ/อุปกรณ์

1) เชียง	3) จานรอง
2) มีดสำหรับใช้ในบาร์	4) ผลส้มและมะนาว

คำสั่ง

- นักเรียนทุกคนจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม ดังรูป

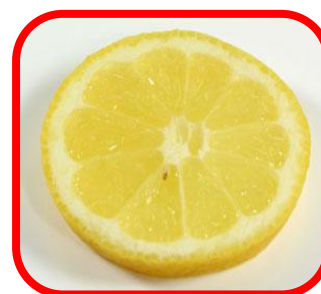
1. เลมอน เวจ์

2. เลมอน ทวิสต์

3. เลมอน วีล

4. ออเรนจ์ สไลด์

- นำเสนองานหน้าชั้นเรียน ตามประเด็นหัวข้อ คนละ 5 นาที

การประเมินผล

เกณฑ์คุณภาพ :

11-15 = ดี

6-10 = พอใช้

0-5 = ต้องปรับปรุง

(เกณฑ์การประเมิน อยู่ด้านหลัง)

แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน หน่วยที่ 4.1

รายการ	ระดับคะแนน			คะแนนรวมที่ได้
	3	2	1	
1. รูปร่างของเครื่องประดับตกแต่งแก้ว				
2. ความประณีตในการทำ				
3. ความสะอาดและความสวยงาม				
4. การตรงต่อเวลา				
5. การแสดงความคิดเห็น				
รวมคะแนนที่ได้				

แนวทางการให้คะแนน (Scoring Rubrics)

เกณฑ์คุณภาพ:

11-15 = ดี 6-10 = พอใช้ 0-5 = ต้องปรับปรุง

คุณภาพของผลการปฏิบัติ

อยู่ในระดับ ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง

1. รูปร่างและเครื่องประดับแก้ว

ดี (3) หมายถึง รูปร่างสมส่วนนำไปประดับตกแต่งแก้วเหมาะสม

พอใช้ (2) หมายถึง รูปร่างสมส่วนแต่นำไปประดับแก้วไม่เหมาะสม

ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง รูปร่างไม่สมส่วนนำไปประดับแก้วไม่ได้

2. ความประณีต

ดี (3) หมายถึง มีความประณีตและความละเอียดในการทำสูงมาก

พอใช้ (2) หมายถึง มีความประณีตและความละเอียดในการทำปานกลาง

ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ไม่มีความประณีตและความละเอียดในการทำ

3. ความสะอาดและความสวยงาม

ดี (3) หมายถึง ผลงานที่ได้สะอาด ไม่มีรอยสกปรก และสวยงาม

พอใช้ (2) หมายถึง ผลงานที่ได้สะอาด มีรอยสกปรกเล็กน้อยแต่ยังสวยงาม

ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ผลงานสกปรก และขาดความสวยงาม

4. การตรงต่อเวลา

ดี (3) หมายถึง นำเสนองานตามเวลาที่กำหนด

พอใช้ (2) หมายถึง ใช้เวลามากหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนดเล็กน้อย

ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ใช้เวลามากหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนดมากเกินไป

5. การแสดงความคิดเห็น

ดี (3) หมายถึง มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในทุกประเด็นที่นำเสนอ

พอใช้ (2) หมายถึง มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในบางประเด็นที่นำเสนอ

ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในทุกประเด็นที่นำเสนอ

ใบปฏิบัติงาน ที่ 4.2

รหัสวิชา 2701-2118	ชื่อวิชา เครื่องดื่มและการผสมเครื่องดื่ม	สอนครั้งที่ 5
หน่วยที่ 5	ชื่อหน่วย การจัดเตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม	เวลา 3 ชั่วโมง
ชื่อเรื่อง	เครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่ม (ประเภทคั้นช่าย แต่งกวาและสับปะรด)	เวลา 3 ชั่วโมง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เตรียมเครื่องดื่มระดับตกแต่งแก้วเครื่องดื่มจากผักประเภทคั้นช่าย แต่งกวาและสับปะรดได้

วัสดุ/อุปกรณ์

1) เชียง	4) ผักคั้นช่าย
2) มีดสำหรับใช้ในบาร์	5) แต่งกวา
3) จานรอง	6) ผลสับปะรด

คำสั่ง

- นักเรียนทุกคนจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการผสมเครื่องดื่ม ดังรูป

1. แท่งคั้นช่าย

2. แท่งแต่งกวา

3. สับปะรดหั่น

- นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนตามประเด็นหัวข้อ คนละ 5 นาที

การประเมินผล

เกณฑ์คุณภาพ:

11-15 = ดี

6-10 = พอใช้

0-5 = ต้องปรับปรุง

(เกณฑ์การประเมิน อยู่ด้านหลัง)

แบบประเมินผล การปฏิบัติงาน หน่วยที่ 4.2

รายการ	ระดับคะแนน			คะแนนรวมที่ได้
	3	2	1	
1. รูปร่างของเครื่องประดับตกแต่งแก้ว				
2. ความประณีตในการทำ				
3. ความสะอาดและความสวยงาม				
4. การตรงต่อเวลา				
5. การแสดงความคิดเห็น				
รวมคะแนนที่ได้				

แนวทางการให้คะแนน (Scoring Rubrics)

เกณฑ์คุณภาพ:

11-15 = ดี 6-10 = พอใช้ 0-5 = ต้องปรับปรุง

คุณภาพของผลการปฏิบัติ

อยู่ในระดับ ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง

1. รูปร่างและเครื่องประดับแก้ว

- ดี (3) หมายถึง รูปร่างสมส่วนนำไปประดับตกแต่งแก้วเหมาะสม
 พอใช้ (2) หมายถึง รูปร่างสมส่วนแต่นำไปประดับแก้วไม่เหมาะสม
 ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง รูปร่างไม่สมส่วน นำไปประดับแก้วไม่ได้

2. ความประณีต

- ดี (3) หมายถึง มีความประณีตและความละเอียดในการทำสูงมาก
 พอใช้ (2) หมายถึง มีความประณีตและความละเอียดในการทำปานกลาง
 ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ไม่มีความประณีตและความละเอียดในการทำ

3. ความสะอาดและความสวยงาม

- ดี (3) หมายถึง ผลงานที่ได้สะอาด ไม่มีรอยสกปรก และสวยงาม
 พอใช้ (2) หมายถึง ผลงานที่ได้สะอาด มีรอยสกปรกเล็กน้อยแต่ยังสวยงาม
 ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ผลงานสกปรก และขาดความสวยงาม

4. การตรงต่อเวลา

- ดี (3) หมายถึง นำเสนองานตามเวลาที่กำหนด
 พอใช้ (2) หมายถึง ใช้เวลามากหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนดเล็กน้อย
 ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ใช้เวลามากหรือน้อยกว่าเวลาที่กำหนดมากเกินไป

5. การแสดงความคิดเห็น

- ดี (3) หมายถึง มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในทุกประเด็นที่นำเสนอ
 พอใช้ (2) หมายถึง มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในบางประเด็นที่นำเสนอ
 ต้องปรับปรุง (1) หมายถึง ไม่มีการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในทุกประเด็นที่นำเสนอ